

IBRAHĪ

The story of Abraham, the friend of God,
as recorded in the holy Torah, the book of Moses.

Dikiri ona Abramune à bo a busun

Dikiri pì Abramune:

Ñ bo n busun n danenɔ té n de bea,

ñ tá busu kũ mani mɔnnen.

Mani tó n buri ke dasi,

mani arubarika dangu mà n tó bo,

n kīnaan onigõ arubarika len.

Mani arubarika da gbẽ kũ oni sa mana onnenɔn,

mani gbẽ kũ oni sa vāni onnenɔ ká.

Andunia buri sīnda pínki ni arubarika le n gāi.

Akũ Abramua dà zén lákũ Dikiri òne nà. Lutu gèe kãao. A wè baaakõ akuri awɛɛsɔrode gũn à bò Arana kũ a nanɔ Saraio kũ a vīni né Lutuo kũ ní aruzekẽ kũ ò vīnɔ kũ gbẽ kũ ò sè gwenɔ. Len ò bò Arana le ò dà Kanaa zén. Kũ ò kà gwe, akũ ò gète būsuu pìn ari ò kà Mɔre gbiri lí kīnaa Sɛkemu. Kanaanɔn kú būsuu pìn gɔɔ birea. Akũ Dikiri bò à sù Abramua à pì: Mani busu dí kpá n burinɔame. Akũ à Dikiri gbagbaki bò gwe. Kũ à fùte gwe, à mīi pè kpi kũ ò kú Beteli ifāboki kpanɔa, akũ à bura kàte gwe, Beteli kú ifālete kpa, Ai kú ifāboki kpa. À Dikiri gbagbaki bò gwe dɔ, akũ à a sìsi. Akũ à dà zén dɔ à mīi pè Negeṽia.

Kũ nàa kà būsuu pìn, akũ Abramua gèe gɔɔ pla ke Misila, zaakũ nàa pīi gè ɔla. Kũ à kà kāni kũ Misilao, à pì a nanɔne: Má dõ nɔ maname n ù. Tó Misilano n e, oni pi ma nanɔme n ù, oni ma de oni n tó. Ñ piñne ma dāreme n ù de ò ma sí ɔplapla n yāi. Lákũ ïni ma mī sí nān gwe. Kũ ò kà Misila, Misilano è nɔgbẽ pì mana gè. Kũ Misilano kīna Firi'auna ìbanɔ a è, ò a mana gògõne, akũ ò a sè ò gè kãao Firi'aunane a bea. Akũ à

Abramu gwà manamana a yāi, à sãno kpàa kũ zùnno kũ zaakino kũ gōgbē zīkerino kũ nōgbē zīkerino kũ lakuminno. Akũ Dikiri gyā pāsīno kà Firi'aunagu kũ a bedeno Abramam nanno pì yāi. Akũ Firi'auna Abramam sìsì à pìne: Bó yā n kèmenne gwee? Bó yā mé à tò ndi omene kũ n nanonloo? À kè dera n pì n dāreme, akũ ma a sè no ũu? N non di! N n pò sé n táo. Firi'auna yā ò a gbēnne Abramam yā musu, akũ ò gèe ò zēne kũ a nanno kũ a aruzekeno pínki.

Abramu kēkōana kũ Lutuo

Akũ Abramam bò Misila à sù Negevi kũ a nanno kũ a aruzekeno pínki kũ Lutuo. Abramam bi aruzekedeme, à pókādeno vī dasi kũ andurufuuo kũ wuraa. Bona Negevi à sōsō gu kũ guo ari à gèe à kào Beteli, gu kũ à bùraa kàten káaku Beteli dagura kũ Aio, gu kũ à sa'oki bòn yā. Akũ à Dikiri sìsì gwe.

Lutu dīgō té kũ Abramam leelee. À sãno kũ zùnno kũ bizakutano vī se. N pókādenon dasi, gu pìi sē dí mómma n pínkiro. A yā mé à tò oni fō ògō kú gu dokōno leelee doro. Akũ lékpakōa gè Abramam pódārinno kũ Lutu pódārinno dagura. Zī kũa sō Kanaano kũ Perizinon kú būsuu pìn. Akũ Abramam pì Lutune: À mana lékpakōa gō kú ó daguraro, ke ma pódārinno kũ n pódārinno dagura, zaakũ danenon ó ũ. N būsuu gwa da n are pínki. Ò kēkōa. Tó n ge zzei, mani gé oplai. Tó n ge oplaimē sō, mani gé zzei. Kũ Lutu gu gwà, à è Yoda guvute pínki mōto vī manamana. Ari Dikiri gō gé Sodomu kũ Gomōrao kakate, guvute pì de lán Dikiri swadakoo bà, lán Misila būsuu bà, ari à gèe pé Zoaa. Akũ Lutu Yoda guvute sè pínki. Ò kēkōa, akũ Lutu dà zén à tà ifāboki kpa. Abramam gō Kanaano būsun, Lutu sō à

kú Yoda guvute wēteno dagura. À bùraa kàte Sòdòmu sare. Sòdòmudeno sō ò vāni, durunnakeri sàno me ní ù Dikiri kīnaa.

Lutu tanaa gbera Dikiri pì Abramunē: Gu kū ní zén n̄ wé sé n̄ gugbānduru kū gènomidòkio kū ifābokio kū ifāletēo gwa. Zīte kū n̄ è pínki, ma kpàmma, anigō de m̀òkōn kū n̄ burino pò ù ari g̀oro sīnda pínki. Mani tó n̄ burino ke dasi lán bùsu'atē bà. Tó gbēke ni fō à bùsu'atē naro, de ani fō à n̄ burino naro. N̄ fute n̄ gē bùsuu pìn n̄ a gbàna kū a yàasao gwa, zaakū ma kpàmmame. Abramun̄ fute à gèe à vute Mamare gbiri lí kū ò kú Èblonun̄o sare, akū à Dikiri gbagbaki b̀ò gwe.

Lutu surabanaa

Zīkea Babilonia bùsu kína Amarafeli kū Elasa bùsu kína Ariòkio kū Elamu bùsu kína Kədòlaomēeo kū Goimu bùsu kína Tidalao ten zī ká kū Sòdòmu kína Berao kū G̀om̀ora kína Bisao kū Adama kína Sinabuo kū Zeboimu kína Semebao kū Bela kū òdi pi tera Zoa kínao. Kína gbēno n̄ s̀oro pino kō kàkara ní pínki Sidimu guvuten. Àkūme Sèbe Wiside ù tera. Wē kuri aweepla dagura òdigō táfe bo Kədòlaomanē. A wē kuri awee'aakōde gūnn ò g̀ì bonei. A wē gēro donsaride gūnn Kədòlaoma kū kína kū ò kú k̄aono sù ò zīi blè Refaimun̄o zaa Asetero Kanaimu, ò zīi blè Zuzin̄o zaa Hamu, ò zīi blè Emin̄o zaa Save Kiriataimu, ò zīi blè Orin̄o ní kpi kū òdi pi Seia ari à gèe pé Eli Parana gbárannaa. Akū ò èra ò sù Èmisipa. Àkū òdi pi tera Kadesi. Ò zīi blè Amaleki bùsuua pínki kū Am̀ori buri kū ò kú Azazō Taman̄o d̀o.

Akū Sòdòmu kína kū G̀om̀ora kínao kū Adama kínao kū Zeboimu kínao kū Bela kū òdi pi tera Zoa kínao fute ò gèe ò zī ká kūn̄wo Sidimu guvuten. Òten zī ká kū Elamu bùsu kínao kū

Goimu bùsu kínao kũ Babilonia bùsu kínao kũ Elasa bùsu kínao. Kína gbě̀nɔn siikɔ̀ pìnɔ ten zĩ́ ká kũ kína gbě̀nɔn sɔ̀wronɔ. Sidimu guvute òda wèe ví dasi. Kũ Sɔ̀dɔmu kína kũ Gómɔra kínao ten bàa lé, akũ ò sì a gũn, akũ ń gbě́ kparanɔ bàa lè ò gèe gusĩsiden. Zĩ́blerinɔ Sɔ̀dɔmu kũ Gómɔrao aruzekenɔ kũ ń póblenɔ sète pínki ò tàò. Gɔ̀wɔ kũa Abramú vĩni né Lutú kú Sɔ̀dɔmu, akũ ò a kũ ò tà kãao kũ a aruzekenɔ.

Akũ gbě́ kũ à bò ń ɔĩ gèe à ò Eberu buri Abramune zaa Mamare gbiri línɔ sare. Mamare kũ a dakũnanɔ Esekolu kũ Aneo bi Amɔri burinɔme, ò de kɔ́ gbě́ ũ kũ Abramuo. Kũ Abramú mà ò a dane kũ ò tà kãao, akũ à a be zĩ́karinɔ sète gbě̀nɔn wàa do kpé basuddo plansari à pète kína pìnɔi, akũ à ń lé Dã. Akũ à a gbě̀nɔ kpàatete, akũ ò sìngu gwãani. Ò zĩ́ blèńma ò pèńma ari Oba, Damasuku gugbānduru kpa. À èra à sù kũ aruzeke pìnɔ pínki kũ a vĩni né Lutuo kũ a aruzekenɔ. À sù kũ nɔgbě̀nɔ kũ gbě́ pāndenɔ dɔ.

Kũ Abramú zĩ́ blè Kɛdɔlaomaa kũ kína kũ ò kú kãaonɔ àten su, akũ Sɔ̀dɔmu kína bò à dàale Save Guvute kũ òdi pi tera Kína Guvuten. Akũ Salemu kína Melekizedeki sù kũ burodiiò kũ sèwẽo. Àpi bi Luda Musude gbàgbariime. Akũ à sa mana ò Abramune à pì:

Luda Musude musu kũ zĩ́teo Kèri
arubarika da Abramun.

Arubarikaden Luda Musude
kũ à n iberenɔ nānne n ɔĩ ũ.

Akũ Abramú aruzeke kũ àten sunɔ pínki kuride kpàa. Sɔ̀dɔmu kína pì Abramune: N̄ ma gbě̀nɔ kpáma ògɔ́ aruzeke kũna n pó ũ. Akũ Abramú pìne: Ma sì kũ Dikiri Luda Musude

musu kũ zĩteo Kèriio, mani n póke séro, bee kyateyĩba, de ñsun pi n ma ke aruzekede ũro yāi. Mani póke séro, sé póble kũ ma gbẽno blèe baasiro. Ama Ane kũ Esekɔluo kũ Mamare kũ ò gèe kũmaono, ñ tó ò í baka sé.

Luda bàka kunna kũ Abramuo

Abire gbera Dikiri yā ò Abramune wégupu'ena a gũn à pì:

Abramu! Ñsun vĩna kero.

Makũme n sēgbako ũ,

n láada nigõ zõkõ manamana.

Akũ Abramuo pì: Dikiri Luda, bón ñni ma gbaa? Má né vĩro. Damasuku gbẽ Elieza mé anigõ de ma be túbibleri ũ. Kũ ndi ma gba néro, ma be zĩkeri pì mé anigõ de ma túbibleri ũ. Akũ Dikiri pìne: Àpi mé anigõ de n túbibleri ũro. Né kũ ani bo n wóplèn mé anigõ de n túbibleri ũ. Akũ à bò kãao bàai à pì: Ñ musu gwa ñ susuneno naro, tó ñni fĩ. Leme n burino nigõ de le. À Dikiri náani kè, akũ Dikiri tò yā bò kãao nna a náani kũ à kè yāi. À pìne do: Dikirime ma ũ, makũ mé ma n bo Uru, Kaladia busun, de mà bũsu díkĩna kpámma yāi. Akũ Abramuo pì: Dikiri Luda, deran manigõ dõ kũ anigõ de ma pó ũu? À wèa à pì: Ñ zùnunu wè aakõ sé kũ blè wè aakõo kũ sākaro wè aakõo kũ potēnetēnnao kũ lukulukuuo. Akũ à pó pìnò sè à sùo pínki à pàrapara à gògokõa, akũ à kàte à í are dòdòkõa, ama adi bāno parapararo. Kũ yumburukuno sù ò dìdi nòbɔɔ pìnɔa, akũ Abramuo pèmma.

Kũ ifāntē ten gē kpén, i zõkõ Abramuo kũ, akũ gusira zõkõ vĩnade dàala. Akũ Dikiri pìne: Ñgõ dõ kũ n burino nigõ nibo ble bũsu kũ à de í pó ũro gũn, onigõ zò ble gwe, onigõ wé tām̃ma ari wè wàa pla. Ama mani wari do buri kũ òten zò

bleńnea, n burinɔ ni bote kũ aruzeke zĩkĩɔo. Mɔkĩn sɔ, ĩnigĩ aafiamɛ ari ñ gɛ zĩ kũo, gbasa ñ ká n dizinɔla oni n vĩ. N nasionɔ mé oni era ò su la, zaakũ Amɔrinɔ durunna dí papa kòro.

Kũ ifántě gě kpén, gu sì, akũ Abramú è kĩni kũ àten túsukpe bo kũ sěteo ten gě nòbɔ kũ à pàrapara pìnɔ dagura. Zĩ birea Dikiri pì a bàka nigɔ kú kũ Abramuo à pì: Mani bùsu díkĩna kpá n burinɔa zaa Misila bùsu lézeki swai ari swada kũ òdi pi Yuflatì, bùsu kũ Keninɔn kun kũ Kenizinɔ kũ Kadamɔnunɔ kũ Itinɔ kũ Perizinɔ kũ Refaimunɔ kũ Amɔrinɔ kũ Kanaanɔ kũ Gigasinɔ kũ Yebusinɔ.

Hazara kũ a né Sumailao

Abramu nanɔ Sarai dí né iro. À nɔgbě zĩkeri vĩ Misila gbě ũ kũ òdi pine Hazara. Akũ Sarai pì Abramunɛ: Lákũ Dikiri ma ke para ũ nà, ñ wúte kũ ma zĩkeriio. Ma sì kũ mani néno le a gãi. Akũ Abramú Sarai yã mà. Abramú wě kuri kena Kanaanɔ bùsun gberan Sarai a zĩkeri Hazara kpàa nɔ ũ. Abramú wúte kãao, akũ à nòò sì. Kũ à è á nòsinaa, à dɔkè kũ a dikiriio. Akũ Sarai pì Abramunɛ: Taari kũ ò kèmene gě n yã ũmɛ. Ma a zĩkerii kpàmma. Kũ à è á nòsina, akũ àdigɔ dɔke kũmao. Mɔkĩn kũ makũo, Dikiri mé ani yã gĩgĩwere. Akũ Abramú wèa à pì: N zĩkeri kun n pó ũmɛ. Ñ kene lákũ n yei nà. Kũ Sarai wari dɔa, akũ à bàa lène.

Dikiri Malaika a è ísěbokia gbárannan, ísěboki pì kú Suru zé sareme. Akũ à a là à pì: Sarai zĩkeri Hazara, n bo mámɛɛ? Nten gɛ mámɛɛ? Akũ à wèa à pì: Maten bàa lé ma dikiri Sarainemɛ. Akũ Dikiri Malaikaa pìne: Ñ era ñ tá n dikirii pì kĩnaa ñgɔ mì natene.

Mani n buri kara ògõ dasi,

oni fõ ò ñ lé dõro.

Ñ nòsina, ãni né i gõgbẽ ù,

ãni tó kpàne Sumaila,

zaakũ Dikiri n yã mà n wétãmma gũn.

Anigõ de lán zaakisẽnte bà,

ani ibere sé kũ gbẽ sinda pínkio,

gbẽ sinda pínki ni ibere sé kãao se.

Anigõ kú kõ yãn kũ a gbẽnoro.

Akũ Hazara pì: Ma wé sì Luda kũ àdi ma ele. Akũ à tó kpà Dikiri kũ à yã òneene Ludakũadima'e. A yã mé à tò ò tó kpà lògɔɔ pìine Ludabẽnekũadima'e lògɔɔ. À kú Kadesi kũ Beredio dagurame.

Hazara nógõgbẽ ì kũ Abramuo, akũ Abramuo tó kpàne Sumaila. Goro kũ Hazara Sumaila ì, Abramuo wẽ basiikõ aweesuddome.

Tõzõyã

Kũ Abramuo kà wẽ basoro donsari, Dikiri bò à sùà à pì: Luda Gbãnasindapinkiden ma ù. Ñ táa o kũmao ògõ kun taari sari. Ma bàka kunna kũnwo nigõ gé, mani n buri karanne manamana. Abramuo wùte a gberẽa Luda are, akũ Luda pìne: Lákũ ma bàka kú kũnwo nà, ãni gõ buri dasino dizi ù. Onigõ pinne Abramuo doro, sé Ibrahimĩ, zaakũ mani n ke buri dasino dizi ù. Mani tó n buri ke dasi, burino kũ kìnano ni bo n kĩnaa. Ma bàka nigõ kú kũnwo kũ n burino ari goro sinda pínki. Manigõ de n Luda ù kũ n burino n gbera. Mani Kanaanò bùsu kũ ñ kú a gũn nibo ù kpámma pínki kũ n burino n gbera, de ògõ vĩ goro sinda pínki, manigõ de ñ Luda ù.

Luda èra à pì Ibrahĩne: Mòkõn kũ n burino, àgõ ma bàka kunna kãáo yã kũna ari á buria. Ma bàka kuna kãáo yã kũ ániḡõ kũnan dí, mòkõn kũ n burino. Séde á ḡõgbẽ sīnda pínki t̃õ z̃õ. À t̃õ z̃õ ma bàka kunna kãáo sèeda ù. Séde n buri néḡõgbẽno t̃õ z̃õ ní ḡoro soraakõde zĩ ari ní buria, né kũ ò ní í n beano kũ zĩkeri kũ ò ní lú buri pāndenano ní pínki. Ò a ì n bean yá kesõ ò a lù zĩkeri ùn yá, sé à t̃õ z̃õ. Abire nigõ de ma bàka kunna kãáo ḡoro sīnda pínki sèeda ù á mèea. Oni ḡyoforode bo a gbẽno té, zaakũ gbẽ kũ adi t̃õ z̃õro yã kũ ma d̃iteáre kũnaro.

Akũ Luda èra à pì Ibrahĩne: Ñsun pi n nanone Sarai doro, ḡõ pine Sara sà. Mani arubarika dan mà tó à né i ḡõgbẽ ù, ani ḡõ burino dai ù, bùsu kínano ni bo a kīnaa. Akũ Ibrahĩ wùte a nèsele kutena Luda are à yáa dò à pì a nèsee ḡun: Gbẽ kũ à kà w̃ẽ basoro ni né i yá? Lákũ Sara kà w̃ẽ basiikõ akuri nà, ani né i yá? Akũ à èra à pì Ludane: Ñ sùru ke ñ Sumaila gwa. Luda pì: Yāpura n nana Sara ni né i ḡõgbẽ ù, ñni tó kpáne Isaaku. Ma bàka nigõ kú kãao kũ a burino ari ḡoro sīnda pínki. Sumaila yã musu, ma n yã mà. Mani arubarika dan, ani né i à kara manamana. Ani néḡõgbẽno i gbẽnon kuri aweepla, oni ḡõ kínano ù, a buri ni ke dasi. Bee kũ abireo ma bàka kunna kũnwo ni ḡõ Isaakuame. Ziki mandara'i Sara ni a i. Kũ Luda yã ò Ibrahĩne à làka, akũ à a tò à tà musu.

Akũ Ibrahĩ a né Sumaila sè kũ a be ḡõgbẽ kũ ò ní í a beano kũ zĩkeri kũ ò ní lúno ní pínki, akũ à t̃õ z̃õĩne ḡoro birea ḡ̃no lákũ Luda òne nà. Ibrahĩ kà w̃ẽ basoro donsari, gbasa à t̃õ z̃õ, a né Sumaila s̃õ w̃ẽ kuri awee'aakõ. Ḗoro dokõno pì zĩ Ibrahĩ t̃õ z̃õ

kũ a né Sumailao kũ a be gōgbē kũ ò ní í a beano kũ zĩkeri kũ ò ní lú buri pāndeano ní pínki. Ò tǔo zǔ goro dokōno zĩme.

Nibono suna Ibrahimĩ kĩnaa

Dikiri bò à sù Ibrahimĩ Mamare gbiri líno sare. Ibrahimĩ vutena a bizakuta kpélelea fānantē. Kũ à wé sè musu, à gbēnon aakō è zena. Kũ à ní é le, akũ à fùte kpélelea kũ bàao à gèe à dàńle à wùte a nèsele kutena à pì: Dikiri, tó ma n ponna lè, òsun gē makũ n zòblerilaro. Mani suáre kũ ío à gbá pípi à kámma bo lí gbáru la. Lákũ a bote ma be kpa nà, mani suáre kũ póbleo fíti de à gbāna le gbasa à da zén. Akũ ò pì: Tò, ò ke lákũ n ò nà. Akũ à gèe Sara kĩnaa kutan à pì: Ò flawa dā zaka lé aakō ò burodi ke likalika. Akũ à bàa lè à gē a zūno té à zūne boro mana kũ à kpà a zĩkeriia, akũ zĩkeri pìi gèe à kèke likalika. Akũ Ibrahimĩ vīfāani kũ vī'ipuo kũ zù kũ ò kèke pìioo sè à gèe à dīteńne. Goro kũ òten pò ble, api ze ní sare lí gbáru gwe.

Akũ ò a là ò pì: N nano Sara kú māmee? À pì: À kú kutan gwe. Akũ Dikiri pì: Mani era mà su n kĩnaa ziki mandara'i, n nano Sara ni né i gōgbē ũ. Sara kú a kpe kuta kpélelea àten ma. Ibrahimĩ kũ Sarao zĩ kũ, Sara dī no gbēno pò ke doro. Akũ Sara yáa dō à pì a swēe gūn: Ma zĩ kũ, akũ ma dikiri zĩ kũ do. Mani ponna yā pì dō do yá? Akũ Dikiri Ibrahimĩ là à pì: À kè dera Sara yáa dō? À pì akũ kũ a zĩ kũ áni fō à né i do yá? Yāke dīgō zĩ ũmenero. Ziki mandara'i tó a goro kà, mani su n kĩnaa, gbasa Sara né i gōgbē ũ. Akũ Sara ledi kpà à pì ádi yáa doro, zaakũ vīna a kũ. Akũ Dikiri pì: É'e! N yáa dō.

Ibrahĩ aduakena Sɔɔɔmunɛ

Kũ gbẽ pìnɔ fùtɛ, Ibrahĩ gɛɛ à zɛ́nɛ, akũ ò Sɔɔɔmu kpa gwà. Akũ Dikiri pì: Mani yā kũ má ye mà kɛ ute Ibrahĩnɛro. A burinɔ nigɔ̃ zõkõ onigɔ̃ gbãna vĩ. Andunia buri sɛ́nda pínki ni arubarika le a gãime. Zaakũ ma a sè, de à o a nénɔnɛ kũ a burinɔ a gbera ògɔ̃ ma yā kũna ò yā mana zéde kɛ, de mà yā kũ ma a lé sènɛ kenɛ. Akũ Dikiri èra à pì: Yā kũ òten o Sɔɔɔmu kũ Gɔmɔrao musu dasi, n durunna gɛ̃ ɔla. Mani gé gwe sà mà gwa, tó yā kũ òten kɛ vāni lākũ ma mà nà. Tó ò de le sɔ̃ro, mani dɔ̃.

Kũ n gbɛ́nɔn pla pìnɔ dà zén òten gé Sɔɔɔmu, akũ Dikiri gɔ̃ kũ Ibrahĩo gwe. Akũ Ibrahĩ nài à pì: Ìni gbẽ mananɔ wara leelee kũ gbẽ vāninɔn yá? Tó gbẽ mananɔn kú wɛ́tɛ pìi gūn ò kà gbɛ́nɔn bupla akuri, ìni n waran yá? Ìni sùru kɛ kũ wɛ́tɛ pìio gbẽ mana gbɛ́nɔn bupla akurii pìnɔ yāiroo? Ìn sùru kɛ! Ìsun kɛ lero. Ìsun gbẽ mananɔ dede leelee kũ gbẽ vāninɔro, zaakũ ò dokɔ́nɔro. Ìn sùru kɛ! Ìsun kɛ lero. Mɔkɔ́n kũ n de andunia pínki yākpatekeri ũ, ìni yā kɛ a zéaroo? Akũ Dikiri pì: Tó ma gbẽ mananɔ è Sɔɔɔmu gbɛ́nɔn bupla akuri, mani sùru kɛ kũ wɛ́tɛ pìio n yāi. Akũ Ibrahĩ èra à pì dɔ: Makũ kũ má de bùsutiti kũ túbuo ũ, n gaafara kemene mà yā onne, Dikiri. Tó gbɛ́nɔn sɔɔro kĩa gbɛ́nɔn bupla akurii pìi gūn, gbɛ́nɔn sɔɔro pìnɔ yāi ìni wɛ́tɛ pì kakatɛ yá? Akũ Dikiri pì: Tó ma gbẽ mananɔ è gbɛ́nɔn bupla aweesɔɔro, mani wɛ́tɛ pì kakatero. Akũ Ibrahĩ kpé àten yā onɛ à pì: Tó gbẽ mananɔ kà bupla sɔ̃ bi? Akũ Dikiri pì: Mani yāke kero gbɛ́nɔn bupla pìnɔ yāi. Akũ à pì: Dikiri, n yā nna! Ìsun pɔ fɛ́ro, má ye mà yā o dɔ. Tó gbẽ mananɔ kà baraakuri sɔ̃ bi? À wèa à pì: Tó ma gbẽ mananɔ è ò

kà gbēnɔn baraakuri, mani yāke kero. Akū à pì: N̄ gaafara kemene do Dikiri, mà yā onne. Tó gbē manano kà gbēnɔn baro s̄ bi? À wèa à pì: Mani wēte pì kakatero gbēnɔn baro pìno yāi. Akū à pì: Dikiri, òsun pɔ fēro, yā díkĩna baasi mani yā o doro. Tó gbē manano kà gbēnɔn kuri s̄ bi? À wèa à pì: Mani wēte pì kakatero gbēnɔn kurii pìno yāi. Kū Dikiri yā ò Ibrahĩne à làka, à gē zéla, akū Ibrahĩ èra à tà be.

Sɔɔɔmu kū Gɔmɔrao kakatenaa

Kū malaika gbēnɔn pla pìno kà Sɔɔɔmu ɔkɔsi, Lutu vutena Sɔɔɔmu bĩni kpélelele. Kū à n̄ é, à fùte à gē à dànl̄e à kùteĩne à wùte a n̄esele kutena à pì: Ma dikirino, á yā nna! À mó à gé kipa makū á zòbleri bea. À zú o à i la, zia kɔnko káakukaaku á da zén. Ò pì: Oi, óni i gānuleame. Lutu nàkaramma manamana, akū ò gē a kpén. À n̄ yàrii kè manamana à masaa kèĩne, akū ò sò.

Ari ògɔ gé wùte, Sɔɔɔmudeno lìka Lutu kpéi. Wēte pì gɔgbēno kàkara gwe mámmam, kefennano kū gbē zòkɔno n̄ pínki. Ò lé zù Lutui ò pì: Gɔgbē kū ò kipa n̄ bea ɔkɔsialanɔn kú máa? N̄ bote kũnwower̄, ò pāpā ke kũnwo. Lutu bò à zè kpélelele n̄ kĩnaa, à gbàa tàta kū kpeo à pì: Á'a ma gbēno, àsun yā bēne kero. Má nénɔgbēno vī gbēnɔn pla kū ò gɔgbē d̄ro, mani n̄ boteáre. Lákū á yei nà à ke kũnwo, ama àsun yāke ke gɔgbē díkĩnanɔnɔro, zaakū ò kipa ma beam̄. Ò pìne: N̄ gowere gwe! Akū ò pì do: Gbē dí bi gbē z̄tɔɔm̄, akū à ye à ke ó yākpatekeri ũ. Óni yā vāni kenne de n̄ póla. Akū ò kùsia kū gbānao, òten su kpé gbàa gboro. Akū gbēnɔn pla pìno ɔ bò ò Lutu kù ò gē kāao kpén, akū ò zé tàta. Ò tò vĩna gbē kū ò kú kpe areno kù n̄ pínki né fíti gbē zòkɔ, akū òten kpé gbà wete ari

ò kpàsa. Gbēnɔn pla pìno pì Lutune: Dí ní vī la dɔɔ? Négōgbēnɔ, nénɔgbēnɔ, n né anzurenɔ kũ gbē kũ ò de n gbē ũnɔ wēte gũn ní pínki. N bɔte kũńwo, zaakũ o su ò gu dí kakateme. Yā vāni kũ òten o wētepidenɔ musu gē Dikiri sān, akũ à ó zī ò wēte pì kakate. Lutu bò à gē à ò a nénɔ anzurenɔne à pì: À fute ò bɔte, zaakũ Dikiri ni wēte dí pì kakate terame. Akũ òten da àten fāai bome.

Kũ gu dò malaikaa pìno nàkara Lutua ò pì: N fute n n nano kũ n nénɔgbē gbēnɔn pla dínɔ séte n bɔte kũńwo la, de òsun ga wēte pì kakatena gũnlo yāi. Kũ Lutu ten sika ke, Dikiri a wēnda bò, akũ gbēnɔn pla pìno a kũ a ɔa kũ a nanɔ kũ a nénɔgbē gbēnɔn planɔ, ò bɔte kũńwo wēte kpe. Kũ ò bɔte kũńwo le, akũ malaikaa pìno do pì Lutune: N bàa lé n n zīda mì sí. Nsun kpe gwaro. Nsun ze guvute pìi gũnlo. N bàa lé n mì pé kpinɔa de òsun garo yāi. Akũ à pìńne: Oi ma dikiri! N yā nna! Makũ n zòbleri ma n pɔnna lè, n gbēke kēmene manamana n ma mìi sì. Ama mani fɔ mà bàa lé mà kpi pìno kīnaa lero. Ari màgɔ gé ká gwe, kakatena pì ni ma le mà ga. N lakutu ke gwa zā dire. Lákũ à kāni nà, mani fɔ mà bàa lé mà gé gwe. Lakutu fítime sɔ. N tó mà bàa sí mà tá gwe, manigɔ aafia. Asa à fítiroo? Akũ à pìne: Ma n gba zé, mani lakutu kũ nten o pì kakatero. N bàa lé n tá gwe likalika, zaakũ mani yāke ke gīaro ari n gé káo gwe. A yā mé à tò, ò tó kpà lakutu pìine Zoa.

Kũ Lutu Zoa lè, ifāntē ten bo, akũ Dikiri tò té kũ ifāntēgbɔɔo bò musu à kà Sɔɔmu kũ Gɔmɔraola. À wēte pìno kàkate kũ gbēnɔ kũ guvute pìio kũ línɔ kũ sēnɔ pínki. Kũ Lutu nano a kpe gwà, akũ à lì à gē zena wisi gbè ũ.

Kū gu dō, Ibrahī fūte kɔnkɔkɔnkɔ, à gèe gu kū à kun yā kū Dikirioo pìn. Kū à Sɔdɔmu kū Gɔmɔrao kpa gwà kū guvute pìio pínki, à è túsukpe ten fute zīte lán tāmte túsukpe bà. Leme kū Luda guvute kū Lutu kunwa wētenɔ kàkate le, Ibrahī yā dòn, akū à Lutu bò wēte kū à kàkate pìnɔ gūn.

Lutu burino

Kū Lutu bò Zoa, à gèe à vūte kpino té kū a nénɔgbē gbēnɔn planɔ, kū à kunna Zoa vīna vī yāi. Akū à gō kú gbèwēen kū a nénɔgbē pìnɔ. Akū Yōw pì Bānane: Ó de zī kù, akū gōgbē ke kú busun à wūte kūoo lākū òdi ke nàro. Ì mó ò sèwē kákanε ó wūte kāao, de ògō ó buri le a gāi. Gwāani birea ò wē kàkanε, akū Yōw gèe à wūte kāao. Lutu dí dō gɔɔ kū à wūte kāao ke gɔɔ kū à fūtero.

Kū gu dō Yōw pì Bānane: Ma wute kū ma deo gā. Ò wē kákanε ɔkɔsiala dɔ, ìni gé ò wūte kāao, de ògō ó buri le a gāi. Gwāani birea dɔ ò wē kàkanε, akū Bāna gèe à wūte kāao. Lutu dí dō gɔɔ kū à wūte kāao ke gɔɔ kū à fūtero. Leme Lutu nénɔgbē gbēnɔn pla pìnɔ kè le ò nò sɔ kāao. Yōw né ò gōgbē ũ, akū à tó kpàne Mɔabu. Àkūme Mɔabu buri kū ò kun ari gbāranɔ dizi káaku ũ. Bāna né ò gōgbē ũ se, akū à tó kpàne Amine. Àkūme Amɔni buri kū ò kun ari gbāranɔ dizi káaku ũ.

Ibrahī kū Abimelekio

Akū Ibrahī fūte gwe à gèe Negevi busun Kadesi kū Suruo dagura. Kū à gèe à vūte Gera, à pì a nanɔ Sara bi a dāreme, akū Gera kína Abimeleki gbē zī à a sè à sù kāao. Akū Luda bò à sù Abimelekia nana gūn gwāani à pìne: Ìni ga nɔ kū n sèe pì yāi, zaakū nɔzāreme. À sù à lè Abimeleki dí wūte kāao kòro,

akū à pì: Dikiri, ìni buri kū odi yāke keronɔ deden yá? Àkū mé à pìmene a dārenloo? Nɔgbē pì sō à pì a dāgōme. Ma yā kè a zéame, má taari vīro. Akū Luda pìne nana pìi gūn: Ee, má dō kū n yā kè a zéame. A yā mé à tò, ma kpanne n durunna kemene, mádi we n ɔ nà nɔgbē pìiaro. Tera sà, à gōgbē pì nɔ kpáa, zaakū annabiime. Ani adua kenne de n gō aafia. Tó ndi a nɔ pì kpáa sōro, ngō dō kū n game, mɔkōn kū n gbēnɔ á pínki.

Akū Abimeleki fùte kɔnkɔkɔnɔ, à a gbēnɔ sisi à yā pì bàbaíne n pínki, akū vīna n kū manamana. Akū Abimeleki Ibrahī sisi à pìne: Bóyāi n kèwere lee? Bó taarin ma kenne gbasa n tò ma gō durunnade ũ kū ma būsuo? N yā kū à de ò kero kèmene. Bó laasun n lè gbasa n yā pìi kèe? Ibrahī wèa à pì: Maten da yā gbēke Luda vīna vī būsú díkīna gūnlo, oni ma de ma nɔ yāime. Abire gbera nɔgbē pì bi ma dāreme yāpura. Ó de dokōnɔme, baadi kū a dao, akū à gō ma nɔ ũ. Kū Luda ma bo ma de bea yā, maten likara, akū ma pì ma nɔ pìine gu kū óni gén pínki, à gbēke kemene àgō pi a dāgōn ma ũ. Akū Abimeleki sù kū sãnɔ kū zùnɔ kū gōgbē zīkerinɔ kū nɔgbē zīkerinɔ à kpà Ibrahīa, akū à a nɔ èrane. Akū Abimeleki pì: Ma būsun dí, n vute gu kū n yein. Akū à pì Sarane: Ma andurufu ɔɔ wàa sɔɔro kpà n dāgōa kútekeɔ ũ, de gbē kū ò kú kūnwonɔ dō n pínki kū ndi taari kero. Akū Ibrahī wé kè Ludaa, akū Luda Abimeleki gbà aafia kū a nɔ kú a nɔ yìgisaridenɔ, de ò né i, zaakū Dikiri tò Abimeleki be nɔgbēnɔ para kù yā Ibrahī nɔ yā musu.

Isaaku inaa

Dikiri arubarikaa dà Saragu lákū à ò nà, à kène lákū à lé sène nà. Akū à nò sɔ à né i kú Ibrahīo gōgbē ũ a zīkūnaa gūn

gɔɔ kũ Luda ditenɛɛa. Ibrahĩ tɔ kpà né pìine Isaaku. À tɔɔ zɔ̃ne a gɔɔ sɔraakɔ̃de zĩ lákũ Luda ditenɛ nà. À kà wɛ basɔɔro a né pì igɔɔa. Akũ Sara pì: Luda yáadɔyã kɛmɛne, gbɛ kũ à mà pínki ni yáa dɔ kũmao. À pì dɔ: Oni we ò pi Ibrahĩne yã mani gɔ̃ nérande ù yá? Akũ ma nɛgɔ̃gbɛ ì kãao a zĩkũnaa gũn.

Kũ né pì zɔ̃kɔ̃ kũ à kɛ yãa, akũ Ibrahĩ a kɛna yãa pɔnna kɛ. Sara ɛ né kũ Misila nɔgbɛ Hazara ì kũ Ibrahĩo dīgɔ̃ Isaaku yáa dɔmɛ, akũ à pì Ibrahĩne: Ñ pé zɔɔ pìia kũ a néo, zaakũ zò né pì ni túbi ble kũ ma né Isaakuoro. Yã pìi Ibrahĩ pɔ yàka manamana, zaakũ a nɛmɛ, akũ Luda pìne: Ñsun tó n pɔ yaka n né kũ n zòɔgbɛ pìio yã musuro. Yã kũ Sara ten onne pínki ñ ma, zaakũ Isaaku burinɔn onigɔ̃ piñne n burinɔ ù. Mani tó zò né pìi buri kɛ se, zaakũ n nɛmɛ. Akũ Ibrahĩ fùte kɔnkɔkɔnkɔ, à póbɛ sɛ kũ í tùruuo à kpà Hazaraa. À dìnɛ, akũ à a né kpàa dɔ. À a gbàɛ, akũ à gɛɛ àten likara zɔ̃ Beseba gbárannan. Kũ í làkañma, à kɛfenna pìi tò lí gbáru, akũ à gɛɛ à vùte are kàzuletɛki zã lén, zaakũ à pì á ye à a né gana ero. Kũ à gɛɛ à vùte zã lɛ, akũ à nà ɔɔdɔnaaa.

Luda kɛfenna pì ɔɔ dɔ mà, akũ Luda Malaika lé zù Hazarai zaa musu à pì: Bó mé à n lee Hazara? Ñsun vĩna kero, zaakũ Luda né pì ɔɔ dɔ mà gu kũ à kunwa. Ñ fute ñ n né pì sé ñ a kũ a ɔa, zaakũ mani tó à gɔ̃ buri zɔ̃kɔ̃ ù. Luda nɔgbɛ pì wɛ kɛne, akũ à lɔgɔɔ ɛ. À gɛɛ à í tò a tùru pa, akũ à sù à kpà a né pìia à m̀.

Luda kú kũ né pìio ari à zɔ̃kɔ̃ kũ. Àdigɔ̃ kú gbárannan, akũ à gɔ̃ tofɛkari ù. Gɔɔ kũ à kú Parani gbáranna pìi gũnn a da Misila bùsu nɔ sɛnɛ.

Ibrahĩ kũ Abimelekio lédokõnokenaa

Gɔɔɔ birea Abimeleki kũ a zĩkarino gbẽ zõkõ Fikɔluo gẽe Ibrahĩ kĩnaa ò pìne: Luda kú kũnwo yã kũ nten ke gũn pínki. Ñ la damene la gõnò ò sì kũ Ludao kũ òni bo ma kpero ke ma néno ke ma burino. Lákũ ma gbẽke kenne nà, ò kemene le kũ bùsu kũ ò kú a gũn gbẽ zĩtò ùo. Akũ Ibrahĩ pìne: Ma la dànne. Akũ Ibrahĩ lògɔ kũ Abimeleki gbẽno sia yã sètè à òne. Abimeleki pì: Má gbẽ kũ ò yã bire kènò dõro, òdi omene yãro, gbãran ma mà. Akũ Ibrahĩ sãno kũ zùnò kũ à kpà Abimelekia, akũ ò lédokõnò kè kũ kõo. Akũ Ibrahĩ sãnnunu mèn supplanò bò à kàte òdona. Abimeleki a là à pì: Sã mèn suppla kũ ò ò káte òdona pìno yã de deramẽ? Akũ à wèa à pì: Ñ sã mèn suppla pìno sí sèeda ù kũ makũ mé ma lògɔɔ pìi yõ. A yã mé à tò ò tó kpà gu pìine Beseba, zaakũ gwen ò la dãnkõne. Len ò lédokõnò kè Beseba le, akũ Abimeleki kũ a zĩkarino gbẽ zõkõ Fikɔluo èra ò tà Filisitini bùsun. Ibrahĩ sãma lí tõe Beseba, akũ à Dikiri Luda Gɔɔsĩndapinkide sisi gwe. Akũ à gɔɔɔ pla kè Filisitini bùsuu pìi gũn.

Isaaku kpana sa'opo ù

Abire gbera Luda Ibrahĩ yõ à gwà à pìne: Ibrahĩ! Akũ à wèa à pì: Makũ di! Akũ Luda pìne: Ñ ò né mèn do kũ ò yei Isaaku sè ò géo Mòria bùsun, ò sa'opo kũ òdi ká tén à té kũ ò kãao kpi kũ mani onnea. Kũ à fùte kɔnkɔkɔnkɔ, à gàarii yĩ a zaakine, akũ à a zĩkerino sè gbẽnon pla kũ a né Isaaku pìio. À sa'oyakaa pàra, akũ à dà zén, àten gé gu kũ Luda ònen. A gɔɔɔ aakõde zĩ kũ à wé sè, à gu pìi è zãa. Akũ à pì a zĩkeri pìnonne: À gõ kũ zaakio la. Makũ kũ kefenna dio òni gé are ò donyĩ ke Ludane,

óni era ò su ò á le la. Ibrahĩ sa'oyakaa sè à dì a né pìine, akũ à té kũna kũ fẽneo, òten gé leelee. Akũ Isaaku yã ò a denɛ à pì: Baa! À wèa à pì: Bóme né? Akũ à pìne: Ó té kũna kũ yàkaao, sãne bòro kũ óni ká tén à té kũ kú mámee? Akũ Ibrahĩ pì: Ma né, Luda mé ani sa'osã kpá. Akũ ò tékõì òten gé. Kũ ò kà gu kũ Luda ònen, à sa'oki bò gwe à yàkaa kpàkpaala, akũ à a né pìi yĩ à dì yàkaa pìia sa'oki musu. Kũ à fẽne sè à ɔ bò de à a né pìi kùtu kpá, akũ Dikiri Malaika lé zùì zaa musu à pì: Ibrahĩ! Ibrahĩ! À wèa à pì: Makũ di! Akũ à pì: Ñsun ɔ na né pìiaro ñsun yàke kenero. Má dõ sà kũ ní ma vĩna vĩ, ndi gímenɛ kũ n né mèn dooro. Ibrahĩ wé sè, akũ à sàkaroo è líwaka kà a bẽnei. Akũ à gèe à a kũ à sa'opo kũ òdi ká tén à té kũ òo a né gẽne ũ. Akũ à tó kpà gu pìine Dikirinikpa, akũ òdigõ o ari kũ a gbãrao òdi pì: Dikiri ni kpá a kpi musu.

Dikiri Malaikaa èra à lé zù Ibrahĩ zaa musu dɔ à pì: Makũ Dikiri ma la dà kũ ma kunnaao ma pì, lákũ n yã pìi kè nà, ndi gí kũ n né mèn dooro, mani arubarika dangu mà n buri karanne lán susuneno bà, onigõ dasi lán ísirale bùsu'atẽ bà. N burino nigõ gbãna vĩ n iberenɔa. Mani arubarika da andunia buri sinda pínkigu n buri gãi, kũ n ma yã mà yãì.

Kũ Ibrahĩ èra à sù a zĩkerino kĩnaa, ò fùte ò tà Beseba, akũ à goro pla kè gwe.

Abire gbera ò ò Ibrahĩne ò pì: N vĩni Nao nano Milika négõgbẽno ì. A daudu tón Uzu. A dakūnana tón dí: Buzu, Aramu de Kemueli, Kesedi, Azo, Pilidasa, Yidilafa kũ Betuelio. Betueli pì mé à Rebeka ì. Négõgbẽ gbẽnon sɔraakõ kũ Milika ì kũ Ibrahĩ vĩni Naon gwe. A no danyĩ Ruma néno tón dí: Teba, Gaamu, Tasa kũ Maakao.

Sara ganaa

Sara kè wě basuddo aweesuppla, gbasà à gà zaa Kiriataba kũ òdi pi tera Eblonu, Kanaano bùsun. Akũ Ibrahĩ a wěnda kè à ɔɔ dò a gana yā musu. Kũ à gò a nana gè kīnaa, à gèè à pì Iti burinone: Nibo kũ gbě zĩtɔɔon ma ũ á té. À zĩte yíama ma gèvĩki ũ mà gè vīn. Akũ Iti burino pìne: Mare, n̄ ó yā ma. Luda gbě arubarikademe n̄ ũ ó té. N̄ n gè vī gbèwɛɛ kũ à kènne mana gūn. Ó gběke ni n tẽ gbèwɛɛ kũ ĩni n gè vī a gūnlo. Akũ Ibrahĩ fùte à kùte bùsupidenone à pìnn̄e: À ma yā ma, tó a we mà a gè vī la. À wé kemene Zoa né Eflonua à Makpela gbèwɛɛ kũ à kú a bú léi yíama a ɔɔɔa, ani gɔ ma gèvĩki ũ á bùsun.

Eflonu vutena ní té a wěte bĩnilea gwe, akũ à ò Ibrahĩne Itino wára ní pínki à pì: Oi mare, n̄ ma yā ma. Ma n gba bura pì kũ gbèwɛɛ kũ à kú gweo. Ma n gba ma gběno wára. Ma n gbame, de n̄ n gè vīn. Ibrahĩ kùte bùsupidenone, akũ à pì Eflonune ní pínki wára: N̄ sã kpá n̄ ma yā ma. Mani bura pì fĩna bonne. N̄ ma ɔɔɔ sí, mani ma gè vīn. Akũ Eflonu pìne: Mare, n̄ ma yā ma. Zĩte kũ a ɔɔɔ kà andurufu wàa plame, bón abire ũ ó daguraa? N̄ n gè vīn. Ibrahĩ a yā mà, akũ à andurufu kũ à òo yōne gběno wára lagatarino zakaaa. Leme Eflonu bú kũ à kú Makpela, Mamare sare, gɔ Ibrahĩ pó ũ le kũ gbèwɛɛ kũ à kú gweo kũ lí kũ ò kú gwenɔ zaa bú pì léi pínki. À gɔ Ibrahĩ pó ũ Iti kũ ò sù wěte bĩnileano pínki wára.

Abire gbera Ibrahĩ a nana vì Makpela bura gbèwɛɛ pìi gūn Mamare kũ òdi pi tera Eblonu sare, Kanaano bùsun. Len bú kũ gbèwɛɛ kũ à de Itino pó ũ yāoo gɔ Ibrahĩne gèvĩki ũ le.